

Program wycieczki autokarowej

organizowanej w dniach od 23 - 27 maja 2026 roku na trasie: Poznań – Lubsko – Biecz – Brody – Żary – Żagań – Kliczków – Kruszyn – Görlitz – Bogatynia – Krobice – Lwówek Śląski – Bolesławiec – Żeliszów - Legnica - Poznań – 870 km

23 maja 2026 roku - sobota

6:30 – 9:10 - Poznań – Lubsko – 197 km

9:10 – 10:40 (1 godz. i 30 min.) - **Lubsko** – miasto w województwie lubuskim, liczące ok. 14 tys. mk., położone w obniżeniu Donołużyckim nad rzeką Lubszą. W 1887 roku znaleziono w mieście skarb z okresu holsztackiego z lat 750 – 4000 p. n. e. W 1283 roku murgrabia Miśni Henryk Dostojny wystawił przywilej regulujący sprawy ekonomiczne i prawa lubskie. Od 1411 do 1908 roku miasto znajdowało się w rękach prywatnych właścicieli. Politycznie związane było z władzą margrabiego Miśni, następnie Bolka Świdnickiego (1364 – 68), cesarza i królów czeskich z rodu Luksemburgów, z Brandenburgią i władzą Niemiec. Nie zostało zniszczone w trakcie II wojny światowej. W mieście: **kościół p.w. Nawiedzenia NMP** – z połowy XIII w., przebudowany w XIV w., następnie po spaleniu w XV i XVI w. Wewnątrz warto zwrócić uwagę na ołtarz główny, ambonę, chrzcielnicę i organy. Organy z 1918 roku - dzieło *Gustawa Heinze* z Żar – jedyne 3 manualowe dzieło tego artysty jakie zachowało się na terenie Ziemi Lubuskiej. Od 1999 roku w kościele organizowane są koncerty muzyki kameralnej i organowej. **Zamek** z 1570 roku, przebudowywany w XVIII i XIX w., obecnie dom pomocy społecznej. **Wieża Pachołków Miejskich** – najstarsza budowla jaka zachowała się bez zmiany formy. Pochodzi z XV w., gdy umacniano fortyfikacje miejskie. W 1834 roku z ratusza do wieży przeniesiono więzienie. **Ratusz** – do dzisiaj zachował formę renesansową. Wewnątrz zachowały się zabytkowe renesansowe drzwi z 1582 roku oraz sala ze sklepieniami kolebkowym i krzyżowym.- **Zwiedzanie miasta z przewodnikiem.**

10:40 – 10:55 - Lubsko – Biecz – 13 km

10:55 – 11:55 – (1 godz.) **Biecz** – wieś licząca 258 mk. w gminie Brody i granicach województwa lubuskiego. W 1316 roku osada weszła w posiadanie jednej z najstarszych rodzin dolnołużyckich – rodziny Wiedebach. W jej posiadaniu nieprzerwanie pozostała do 1945 roku. We wsi: **kościół ewangelicki p.w. M. B. Częstochowskiej** wybudowany w latach 1716 – 19 przez architekta *Jerzego Bähra*. Kościół zachwyca nie tylko samą bryłą, ale przede wszystkim wnętrzem. Zaskakuje wyjątkową konstrukcją. Jest idealnie oświetlony i ma znakomitą akustykę. **Zespół pałacowy**, w tym **pałac** – wiadomo o renesansowym dworze obronnym z końca XVI w., którego mury tkwią w obecnym pałacu. Rozbudowany w 2 poł. XVII w., następnie w latach 1795-98, XIX w. oraz na początku lat 20 – tych XX w. Po 1945 roku był w posiadaniu PGR, od lat 60-tych XX w. nieużytkowany. W 1981 roku kupił go Bogusław Śmigielski i wyremontował. Opuszczony został w 2001 roku. W 2018 roku pałac w użytkowanie przejęła Fundacja Ochrony Zabytków Monumenta Polonica, która prowadziła prace ratunkowe i konserwatorskie obiektu, ale obecnie się nim już nie zajmuje. **Wieża brama** – pierwotnie brama wjazdowa z 1683 roku, w 1802 roku podwyższona o jedno piętro. Nad przejściem zachowały się kartusze z rzeźbionymi w piaskowcu herbami: lewy Otto von Wiedebach, prawy Joanny von Houwald. **Oficyna** wzniesiona w stylu barokowym w ok. 1736 roku.- **zwiedzanie wsi z dwoma przewodnikami**

11:55 – 12:05 – Biecz – Brody – 8 km

12:05 – 13:35 – (1 godz. i 30 min) **Brody** – miasto gminne w powiecie żarskim i w województwie lubuskim nad rzeką Werdawą, liczące ok. 900 mk., znajdujące się w granicach historycznych Dolnych Łużyc. Prawa miejskie Brody uzyskały w 1590 roku. W okresie rozbicia dzielnicowego do tego miejsca sięgały granice Polski. Do 1667 roku miasto stanowiło własność rodu Bibersteinów, od 2 poł. XVII w. własność rodu Promnitzów. Największy rozwój miasta miał miejsce w XVIII w., kiedy jego właścicielem był Henryk Brül – minister króla Augusta III. W 1945 roku Brody utraciły prawa miejskie, ale odzyskały je w 2024 roku. W mieście: **kościół ewangelicki, obecnie rzymskokatolicki p. w. Wszystkich Świętych** z XVII w., przebudowywany w 1725 roku i w latach 1981-83. **Zespół pałacowy**, w tym **pałac** – pierwszy zaprojektował i zrealizował architekt *Franko* dla rodziny Promnitzów w latach 1670 – 74. W 1740 roku Henryk Brül polecił wybudować nowy pałac według projektu *Johanna Christopha Knöfela*. Zbudowany został w latach 1741-53. W 1758 roku pałac został podpalony i przeszedł na własność władców Prus. Po pewnym czasie pałac odzyskał syn Henryka Brüla Alojzy Fryderyk i go rozbudował. Pałac w rękach rodziny Brül pozostał do 1945 roku. W tym samym roku zniszczony został przez wojska radzieckie. Pałac nieużytkowany od lat 60-tych XX w. Poza pałacem w skład zespołu pałacowego wchodzi dwie oficyny, oranżeria, brama pałacowa oraz park. **Zwiedzanie miasta z przewodnikiem.**

13:35 – 14:20 – Brody – Żary – 36 km

14:20 – 17:20 – (3 godz.) **Żary** – największe miasto polskiej części Łużyc liczące ok. 40 tys. mk., leżące na pograniczu Niziny Śląskiej i Niziny Wielkopolskiej, pomiędzy dwoma dopływami Odry – Bobru i Nysy Łużyckiej w województwie lubuskim. Prawa miejskie od 1260 roku. Zwierzchnictwo nad miastem sprawowali do 1364 roku Piastowie Śląscy, do 1635 roku królowie czescy, do 1815 roku elektorowie sascy, a następnie władcy Prus. W 1414 roku miasto uzyskało prawo bicia własnej monety – groszy Bibersteinów. W XIX w. było potężnym ośrodkiem przemysłowym, głównie włókienniczym. W 1802 roku na ulicach zamontowano oświetlenie. W 1846 roku uruchomiona została pierwsza linia kolejowa. Od 1816 roku Żary były siedzibą powiatu i wyższej szkoły kształcącej specjalistów w zakresie włókiennictwa. Przez kilkadziesiąt lat, w latach

20-tych i 30-tych XX w. Żary były potentatem porcelanowym. Wytwarzano wysokiej jakości produkty, które kupowały hotele za oceanem oraz luksusowe statki pasażerskie. W mieście: **ruiny imponującego kompleksu zamkowo – pałacowego** - W XIII w. Albert Dawin wzniósł pierwszy zamek. Rodzina Packów postawiła wieżę, Bibersteinowie nadali zamkowi cechy renesansowe, Promnizowie nadali wieży charakteru barokowego. W pierwszej połowie XVIII w. tuż obok zamku powstała potężna rezydencja Erdmanna Promniza II. Na dworze Erdmanna przez kilka lat kapelmistrzem był Georg Philipp Telemann. Za czasów pruskich zamek i pałac zamieniono na więzienie, przez jakiś czas na muzeum. Żarski dwór Promnizów uznawany był za najświetniejszy sasko – polski dwór magnacki. Jego rozbudową i upiększeniem kierowali architekci *Spanninger i Simonetti*. Dworski teatr często gościł włoskie i francuskie zespoły operowe i baletowe. W pałacu mieściła się galeria malarstwa. **Park** – w którym pozostałości po Winnym Wzgórzu, pawilon muzyczny, gotycki kościółek p. w. Piotra i Pawła. **Ratusz** – jego historia sięga XIV w.. Do XIX w. przylegały do niego domki budnicze z podziemiami. Na rynku studnia z Bazyliuszkiem. **Ul. Bolesława Chrobrego** – miejski deptak pełen zabytkowych kamieniczek. **Na ul. Osadników Wojskowych** – 2 zjawiskowe kamienice. **Mury miejskie** – służby miastu do XVIII w., do dzisiaj część z nich się zachowała. **Kościół p. w. Najświętszego Serca Pana Jezusa** – pierwszy kościół romański, który później wielokrotnie przebudowywano. Ucierpiał w 1944 roku podczas nalotów. W kościele XVIII barokowa kaplica grobowa Promnizów z bogatą sztukaterią i malowidłami. **Muzeum Pogranicza Śląsko – Łużyckiego** w dwóch budynkach z gotyckimi szczytami. **Zwiedzanie miasta z dwoma przewodnikami.**

17:20 - 17:40 – Żary – Żagań – 13 km

17:40 – obiad, a następnie nocleg w **hotelu Willa Park przy ul. Piłsudskiego 25 w Żaganiu**

24 maja 2026 roku - niedziela

7:40–8:40 – Śniadanie w **hotelu Willa Park przy ul. Piłsudskiego 25 w Żaganiu oraz załadowanie bagażu do autokaru**

8:40 – 8:45 – przejazd z hotelu do parkingu przy ul. Sobieskiego – 720 m

9:00 – 11:45 (2 godz. 45 min.) –**zwiedzanie Biblioteki Poaugustiańskiej oraz miasta Żagania z przewodnikiem**

Biblioteka Poaugustiańska –Biblioteka z XVIII w. wystrojem znajduje się w skrzydle wschodnim jednego z najznakomitszych zabytków miasta – dawnym opactwie Kanoników Regularnych św. Augustyna. W niej znajdował się największy zbiór w ówczesnym średniowiecznym świecie. W 1800 roku żagański księgozbiór liczył ok. 8 tys. tomów, 2,5 tys. autorów. Były to księgi z dziedziny teologii, prawa i medycyny. Po kasacji klasztoru w 1810 roku Prusacy zrabowali księgi i zabrali do Wrocławia prawie 600 rękopisów. Obecnie na regałach są znacznie młodsze i mniej cenne księgi pochodzące z XVIII – XIX w. Oprócz księgozbioru ogromne wrażenie robią globusy pochodzące z niderlandzkiego warsztatu Willema Blaeu. Jeden przedstawia glob ziemski, drugi mapę nieba. Zakonnicy reguły św. Augustyna przenieśli się do Żagania z Nowogrodu Bobrzańskiego w 1284 roku. W XIV w. rozpoczęli budowę klasztoru z prawdziwego zdarzenia. W 1730 roku pożar zniszczył klasztor. Po pożarze podjęto jego przebudowę. Po kasacji zakonu w 1810 roku kościół p. w. Wniebowzięcia NMP. został zamieniony na parafialny, w zabudowaniach klasztornych umieszczona została elementarna szkoła katolicka, dom parafialny, plebania, królewski sąd powiatowy oraz więzienie.

Żagań – miasto powiatowe w województwie lubuskim, liczące ok. 26 tys. mk., położone na pograniczu Niziny Śląsko – Łużyckiej i Wału Trzebnickiego, nad rzekami Bobrem i Czerną Wielką. Historycznie przynależy do Dolnego Śląska. Prawa miejskie otrzymał między 1248 a 1260 rokiem. Od końca XIII w. był stolicą samodzielnego księstwa żagańskiego rządzonego do 1472 roku przez Piastów Śląskich. W 1472 roku Jan II Szalony sprzedał księstwo książętom saskim. Do 1549 roku księstwem rządziło 5 książąt z rodu Wettinów. Ostatni z nich sprzedał Żagań za terytoria czeskie. W 1627 roku cesarz Ferdynand II Habsburg sprzedał księstwo dowódcy swoich wojsk Albrechtowi Wallensteinowi. Albrecht sprowadził do miasta Jana Keplera, który prowadził w nim obserwacje astronomiczne i prace kartograficzne. W 1629 roku uruchomiona została pierwsza drukarnia. Po tragicznej śmierci Wallensteina w 1634 roku miasto wróciło pod władanie Habsburgów. W 1725 roku księstwo przeszło w posiadanie Piotra Birona, księcia kurlandzkiego. W latach 1842-62 za panowania księżnej Doroty de Talleyrand-Perigord, najmłodszej córki Piotra Birona, miasto stało się ważnym ośrodkiem życia kulturalnego o znaczeniu ponadregionalnym. Po śmierci Doroty księstwo przeszło w ręce jej syna Napoleona Ludwika de Valencay i jego spadkobierców. Potomkowie Birona rządzili Żaganiem do 1935 roku, kiedy władze III Rzeszy skonfiskowały pałac, a księcia Bosona II uznały za wroga państwa i pozbawiły obywatelstwa. W czasie I wojny światowej istniał w Żaganiu obóz jeńców wojennych, po 1919 roku przetrzymywano w nim powstańców wielkopolskich i polskich działaczy niepodległościowych. Podczas II wojny światowej Żagań i okoliczne miejscowości stały się miejscem lokalizacji obozów jenieckich. W mieście: późnobarokowy **kościół p. w. św. Ducha** z 1701-02, dawniej szpitalny, wzniesiony w 1848 roku z fundacji księżnej Doroty de Talleyrand-Perigord, **kościół p. w. św. Krzyża** wg projektu *Leonarda Schatzeberga* z wykorzystaniem relikwiotów gotyckiej kaplicy. Bogate wyposażenie wnętrza o dużych walorach artystycznych. W kościelnym mauzoleum pochowani zostali katolicy członkowie rodziny książęcej. **Kościół p. w. Nawiedzenia NMP** – cmentarny, drewniany zbudowany w 1404 roku, murowany w 1484 roku, przebudowany z XVII-XVIII w. przez dostawienie kaplicy. W późnorenesansowym wnętrzu 3 barokowe ołtarze. Przy nim cmentarz z 1539 roku, kostnica z 1691 roku, z tego samego roku kaplica namaszczenia, dwie bramy z przełomu XVII/XVIII w.

Kościół p.w. Wniebowzięcia NMP – wchodzący w skład zespołu klasztoru poaugustiańskiego pochodzi z XIII w. Przebudowywany był w XIV w. na trzy nawową bazylikę, następnie w 1515 roku oraz po pożarze z 1730 roku. Wtedy wnętrze otrzymało bogaty wystrój sztukatorsko – rzeźbiarski wykonany przez *Jana Urbańskiego i Jana Habera* z Wrocławia. W kościele znajdują się gotycki sarkofag księcia głogowsko - żagańskiego Henryka IV, XVI w. ołtarz św. Trójcy, renesansowa loggia, stalle z 1695 roku. **Pałac** – wyjątkowe założenie architektury rezydencjonalnej, w zasadniczym trzonie barokowe, mające wartość ponadregionalną, ściśle związane z historią księstwa żagańskiego, dawnego Śląska i rodu Bironów. Pałac usytuowany jest na miejscu zamku wzniesionego pod koniec XIII w. Przekształcenie zamku w pałac nastąpiło za czasów księcia Albrechta von Wallensteina wg projektu włoskiego architekta *Vinzenzo Boccaccio*. Kolejny właściciel – Wacław Lobkowitz podjął prace wg projektu włoskiego architekta *Antonio della Porta*. Budowlę zakończył w 1693 roku jego następca Ferdynand Lobkowitz. Piotr Biron w latach 1792-96 przebudował wnętrza pałacu i wystrój obiektu w duchu klasycyzmu. Projekt sztukaterii wykonał architekt *Christian Valentin Schulze*. W latach 1845-55 rozebrano południowe parawanowe skrzydło i zbudowano na jego miejscu reprezentacyjny podjazd i oranżerie, zmieniono układ i wystrój wnętrza. W pałacu gościli m.in. król pruski Fryderyk Wilhelm IV, Aleksander von Humboldt i Franciszek Liszt. Pod koniec II wojny światowej Niemcy i Rosjanie wywieźli wyposażenie pałacu. W latach 1972-83 przeprowadzono w pałacu prace remontowe i adaptacyjne. Obecnie pałac jest siedzibą Żagańskiego Pałacu Kultury.

11:45 – 11:50 – przejazd do Muzeum Obozów Jenieckich przy ul. Lotników Alianckich 45 – 4 km

11:50 – 14:00 – (2 godz.10 min) zwiedzanie **Muzeum Obozów Jenieckich przy ul. Lotników Alianckich 45 w Żaganie z przewodnikiem**

Muzeum Obozów Jenieckich – powstało w 1971 roku na terenie Stalagu VIIIIC. W Muzeum zgromadzone są liczne eksponaty związane z żagańskimi stalagami. Na terenie Muzeum zrekonstruowano wieżę wartowniczą i wykonano model tunelu ucieczkowego „Harry” oraz replikę baraku jenieckiego nr 104.

14:00 – 14:50 – Żagań – Kliczków – 40 km

14:50 – 17:00 – (2 godz. 10 min.) - zwiedzanie **Muzeum Średniowiecza z przewodnikiem w Zamku Kliczków Kliczków** – wieś na pograniczu Górnych Łużyc i Dolnego Śląska w województwie dolnośląskim, licząca 344 mk. Przez kilka wieków Kliczków był ośrodkiem rozległego latyfundiów, które obejmowało ziemie i wsie między rzekami Czarną Wielką i Bobrem. Pod koniec XIII w. Bolko I Surowy wznosił zamek, który na przełomie XVI i XVII w. z inicjatywy Rechensbergów został przebudowany i otrzymał wygląd renesansowy. Kolejna przebudowa zamku miała miejsce w latach 1881-83. Zamek nawiązuje swoją formą do słynnych zamków francuskich. Otoczony jest ogromnym 80 ha parkiem w stylu angielskim. W nim książę Fryderyk zu Solms-Baruth stworzył cmentarz dla swoich ulubionych koni. Zachowały się dwa nagrobki – unikat w skali kraju. Obecnie w zamku znajduje się **Muzeum Średniowiecza**. Sale ozdobione zostały kolekcją replik tarcz i sztandarów zdobionych herbami Piastów Jest to jedyny i najbardziej kompletny zbiór w Polsce. Wystawy przybliżają historię Słowian i Wikingów – ich codzienne życie, tradycje, wierzenia oraz przybliżają życie codzienne w miastach i zamkach. Poza zamkiem i parkiem w skład zespołu zamkowego i folwarcznego wchodzi: **szachulcowy dom myśliwski** z przełomu XVIII/XIX w., pochodzący z tego samego okresu **dom podskarbiego, pałacyk wdowy** z 1920 roku oraz **stajnia koni wyjazdowych z wozownią** z pierwszej ćwierci XX w. We wsi XVI w. **kościół filialny p. w. Trzech Króli** z zabytkowymi rzeźbami i ołtarzami. W ołtarzu głównym tryptyk: Pokłon Trzech Króli, w ołtarzu bocznym sosnowo - lipowe epitafium rodziny Rechensberg.

17:00 – 17:25 – Kliczków – Kruszyń – 18 km

17:25 – 18:25 – obiad w **restauracji „Kamionkowa Chata” przy ul. Głównej 23 w Kruszyń**

18:25 – 18:30 przejazd do **Pensjonatu Columbus przy ul. Orzechowej 13 w Kruszyń** na nocleg **Kruszyń** – wieś w gminie Bolesławiec, w województwie dolnośląskim, licząca 1618 mk., położona na Pogórze Kaczawskim, na pograniczu z Niziną Śląsko – Łużycką. W dokumencie z 1305 roku wymieniono wieś Crusin. W 1813 roku we wsi toczyły się walki pomiędzy wojskami rosyjskimi i francuskimi. Od 1947 roku w skład obecnego Kruszyń weszły 4 osady: Kruszyń, Kruszynek, Świeborowice i Godnów. We wsi **przy ul. Topolowej 2 - dawny pałac rodziny von Reuss** – obecnie własność polsko – francuskiego małżeństwa. Pałac wzniesiony został w 1729 roku w miejscu dworu obronnego, następnie został przebudowany w 1854 roku przez Fryderyka Magnusa Schlieftena. Obok park z XVIII w., w którym grób księcia von Reuss oraz resztki pomnika poległych podczas wojny francusko – pruskiej z 1870 roku. Pałac do 1945 roku stanowił własność rodziny von Reuss. W 1945 roku posłużył wojskom sowieckim jako kwatera dla żołnierzy, a w pierwszych powojennych latach służył za schronienie dla reemigrantów. W latach 90 – tych XX w. popadł w ruinę. Obecnie pałac pełni funkcję usługowo -mieszkalną. W jego wnętrzu: sala muzyczna, kolumnowa i bilardowa, efektowna klatka schodowa.

25 maja 2026 roku - poniedziałek

7:30 -8:30 - **śniadanie w Pensjonacie Columbus przy ul. Orzechowej 13 w Kruszyń**

8:30 – 9:30 Kruszyń - Zgorzelec – 49 km

9:30 – 12:20 (2 godz. 50 min.) – **spotkanie z przewodnikiem i zwiedzanie z nim miasta Görlitz**

Görlitz – miasto powiatowe w kraju związkowym Saksonia liczące ponad 55 tys. mk., położone nad Nysą Łużycką w granicach Górnych Łużyc, w ciągu europejskiego szlaku Via Regia prowadzącego z Rosji do Hiszpanii. Prawa miejskie uzyskało w 1215 roku. W latach od 1319 – do 29 pod panowaniem Śląskiego Piasta Henryka I Jaworskiego, od 1329 – 1466 oraz od 1490 – 1635 w granicach królestwa Czech, w latach 1466 – 1490 pod panowaniem króla węgierskiego Macieja Korwina, od 1635 – 1815 należące do Elektoratu Saksonii, w 1815 roku włączone do Prus. W czasie II wojny światowej znajdował się w mieście obóz dla jeńców podoficerów i szeregowych różnej narodowości. Od 1998 roku miasta Zgorzelec i Görlitz określa się jako jeden organizm miejski: Europa – Miasto Görlitz – Zgorzelec. Görlitz jest miastem o największej koncentracji zabytków w Niemczech. Jest ich ok. 400. Historyczna zabudowa miasta zaliczana jest do najlepiej zachowanej w Europie Środkowej. Miasto przetrwało II wojnę światową praktycznie bez większych zniszczeń. W mieście: **Dolny Rynek** – centralny punkt Starego Miasta i jeden z piękniejszych placów w Niemczech. Otoczony renesansowymi i barokowymi kamienicami. **Ratusz Miejski** – z XVI w. z posagiem Temidy i wieżą widokową. **Luk Szeptów** – przy Dolnym Rynku 22 – portal z późnego gotyku odznaczający się wyjątkowym zjawiskiem akustycznym. **Domy halowe** na Dolnym Rynku – potężne, mieszczkańskie kamienice, które od średniowiecza łączyły funkcje mieszkalne, handlowe i reprezentacyjne. Ich charakterystyczna konstrukcja obejmowała przestronną dobrze oświetloną halę z wysokimi sklepieniami krzyżowymi, przez którą można było wjechać wozem konnym prosto na dziedziniec. Zachowało się ponad 30 tego typu kamienic w mieście. **Waga Miejska** – budynek z przełomu XV/XVI w., **Ratsapotheke** – dawna apteka ratuszowa z wyjątkowym zegarem słonecznym *Zachariasa Scultetusa* z 1550 roku. **Schönhof** – najstarsza renesansowa kamienica w Niemczech, pochodząca z XV w., dawna prywatna rezydencja i browar, służąca jako dom gościnny dla władców – obecnie **Muzeum Śląskie**, w którym oryginalne drewniane sklepienia z XVI w., malowidła ścienne i historyczne portale. **Rynek Górny** – serce Starego Miasta, jeden z największych i najbardziej reprezentacyjnych placów miasta. Powstał w 1250 roku i do dzisiaj zachował swój historyczny układ. Plac otaczają piękne kamienice z różnych epok – głównie barokowe i wilhelmińskie, ale również gotyckie i renesansowe. **Kościół p. w. św. Trójcy** z XIII w. Jedna z najstarszych świątyń w mieście ze zdobionymi sklepieniami i pochodzącym z 1520 roku ołtarzem Złota Maria. **Wieża Heraldbrunnen** z ok. 1540 roku, jedna z 3 zachowanych wież obronnych miasta, wysokości 51 m, pełniąca funkcję wieży widokowej. Wewnątrz wieży ekspozycja poświęcona historii jej powstania. **Gruba Wieża** z 1250 roku zachwycająca masywną sylwetką, wysokości 46 m, grubość murów dochodząca do 5 m. **Kościół p.w. św. Piotra i Pawła** z XV w., przy czym jego zachodnia część skrywa pozostałości XIII bazyliki. Wewnątrz organy słoneczne – ogromny kunsztownie zdobiony instrument, którego dźwięk robi wielkie wrażenie. Ich nazwa wywodzi się od 17 piszczałek, które uformowane są na kształt promieni słonecznych. **Muzeum Przyrodnicze** – prezentujące florę i faunę Łużyc i egzotyczne gatunki z dalekich stron świata. **Dom handlowy w stylu secesji** – uważany za najpiękniejszy dom towarowy Niemiec. W mieście nakręcono ponad 100 filmów, bardziej znane filmy, które tu nakręcono to „Lektor”, „Złodziejka książek”, „Bękarty Wojny” i „Grand Budapest Hotel”.

12:20 – 13:00 - Zgorzelec – Bogatynia – 33 km

13:00 – 14:30 (1 godz.30 min.) – **zwiedzanie Bogatyni z przewodnikiem**

Bogatynia miasto w granicach historycznych Łużyc Górnych, w województwie dolnośląskim, liczące ponad 16 tys. mk. Położone w Kotlinie Turoszowskiej, która od południa graniczy z Granicznym Wierchem (616 m n. p. m.) znajdującym się w Górach Żarskich. Na północy graniczy z Wyniosłością Działoszyńską (ok.340 m n. p. m.) Bogatynia założona została w XIII w. jako osada łużycka zwana Richnow. Od 1319 do 1346 roku znajdowała się w granicach piastowskiego księstwa jaworskiego, od 1346 roku do XVII w. w granicach Czech. W 1635 roku Elektorat Saksonii przejął większość Łużyc, w tym Bogatynię. W tym czasie osada była kondominium klasztoru cysterek St. Marienthel i miasta Żytawy. W latach 1697 – 1706 i 1709 – 1763 Bogatynia leżała w granicach unijnego państwa polsko – saskiego. Od połowy XIX w do końca II wojny światowej znajdowała się w granicach saksońskiego powiatu żytawskiego. Do 1947 roku miasto nosiło nazwę Rychwałd. W 1973 roku Bogatynię połączono z Turowem. Miasto znajduje się w najbogatszym z regionów Polski. W jego okolicy znajdują się: **Kopalnia Węgla Brunatnego „Turów”** – jeden z największych i najważniejszych zakładów przemysłowych w tej części Dolnego Śląska. Istnieje od ponad 100 lat. Rocznie wydobywa 8 mln. ton węgla. Zajmuje powierzchnię 2 487 ha. **Elektrownia „Turów”** – jedna z największych elektrowni ciepłych w Polsce. Jest najnowocześniejszym, spełniającym wszystkie wymogi w zakresie parametrów ekologicznych UE zakładem produkującym energię elektryczną, także z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w postaci biomasy pochodzenia leśnego i rolnego. W mieście: **domy przysłupowe** - łączą zalety słowiańskiej konstrukcji zrębowej z techniką szachulcową z głębi Niemiec. **„Skalki”** w dzielnicy Markowice – nieczynny kamieniołom, który powstał na potrzeby budowy kombinatu energetycznego na początku 60 – tych lat XX w. Wyrobisko odsłoniło bazaltowe wnętrza wzgórze. Zabudowa dawnej wsi Markowice. **Dawny dom ludowy „Sztacheta”** -obecnie Multifunkcjonalne Centrum Trójstyku w Markowicach. **Kościół parafialny p. w. Niepokalanego Poczęcia NMP** wybudowany w latach 1863-68. **Kościół ewangelicki p. w. św. Piotra i Pawła** z przełomu XVIII i XIX w. **Ruiny Zamku Rohow** – istniejącego od 1262 -1399 roku w dzielnicy Trzciniec.

14:30 – 15:30 – (1 godz.) – obiad w **restauracji – pizzerii „Hoker” w Bogatyni przy ul. Pocztowej 15c**

15:30 - 16:50 - Bogatynia – Krobica – 64 km

16:50 – 18:30 – **zwiedzanie XVI w. Kopalni św. Jana i XVIII w. sztolni św. Leopolda w 3 grupach z przewodnikami**

Krobica – wieś w gminie Mirsk i w powiecie lwóweckim, w województwie dolnośląskim, nad rzeką Kwisą i Krobickim Potokiem położona częściowo w Górach Izerskich, a częściowo na Pogórzu Izerskim w Kotlinie

Mirskiej. Przy drodze do miejscowości Kotlina – Geopark udostępniony w 2013 roku. W jego granicach sztolnie kopalni rud cynku i kobaltu istniejące od XVI w. Na terenie kopalni ścieżka dydaktyczno – turystyczna „śladami dawnego górnictwa kruszców” licząca 8 km z 12 stanowiskami naziemnymi i trasą podziemną długości 350 m. Zwiedzając trasę podziemną można obejrzeć historyczne pozostałości wyrobisk eksploatacyjnych rudy cyny, ślady ręcznego wydobycia kruszców oraz ekspozycje muzealne nawiązujące do tradycji górniczych terenów Gór i Pogórza Izerskiego.

18:30 – 19:35 – Krobice – Kruszyn – 53 km – przejazd do **Pensjonatu Columbus przy ul. Orzechowej 13 w Kruszyźnie** na nocleg

26 maja 2026 roku – wtorek

7:30 – 8:30 – śniadanie w **Pensjonacie Columbus przy ul. Orzechowej 13 w Kruszyźnie**

8:30 – 9:00 Kruszyn – Lwówek Śląski – 22 km

9:00 – 13:00 (4 godziny) – **zwiedzanie Lwówka Śląskiego z przewodnikiem**

Lwówek Śląski – miasto powiatowe w województwie dolnośląskim, nad rzeką Bóbr oraz jej dopływami Płóczką, Srebrną i Widnicą, w granicach Niecki Lwóweckiej. Lewobrzeżna część miasta położona na Pogórzu Izerskim, prawobrzeżna na Pogórzu Kaczawskim. Lwówek Śląski był stolicą księstwa lwóweckiego. Jest jednym z najstarszych miast Polski, prawa miejskie uzyskał w 1217 roku. Do czasu wojny trzydziestoletniej był jednym z najbogatszych i największych miast na Śląsku, miastem królewskim z prawem do organizacji targów i jarmarków, handlu solą bicia własnej monety. W mieście istnieje przypuszczalnie najstarszy browar w Polsce i jeden z najstarszych w Europie z tradycjami piwowarskimi sięgającymi 1209 roku. W XVI w. największy rozkwit miasta. Działały w nim liczne cechy. W XVII w. funkcjonowało w mieście 450 wspaniałe prosperujących warsztatów sukienniczych. Po wojnach dopiero w XIX w. pewne ożywienie miasta. Zaczęła się wtedy rozwijać turystyka wspierana przez aktywne Koło Towarzystwa Karkonoskiego, a dzięki kapeli dworskiej koncertującej w pałacu Holenzollernów stał się centrum kulturalnym. W mieście powstały m. in. nowoczesny browar Hohbergów oraz wytwórnia wódek. W mieście: **ratusz** gotycko – renesansowy z XIII w – jeden z najstarszych ratuszy w Polsce, **kościół p.w. Wniebowzięcia NMP** pierwotnie romański, jedna z najstarszych świątyń na Śląsku. W latach 1281-1810 pod patronatem zakonu joannitów sprowadzonych przez Henryka V Piasta. W latach 1520 – 1637 funkcjonujący jako kościół ewangelicki. Pobudowany w 1209 roku na prośbę św. Jadwigi przez jej męża Henryka I Brodatego. Rozbudowany w XVI w. Nowy kościół zachował starą fasadę, dwie wieże i portal. Kolejne przebudowy kościoła miały miejsce w XVIII i XIX w. Wewnątrz wystrój neogotycki, portal z ok. 1260-70 roku, renesansowa chrzcielnica z 1560 roku, barokowy obraz „koronacja Matki Bożej z 1771 roku. **Dawna Komandoria Joannitów** z 1728 roku, **klasztor i kościół p. w. św. Franciszka z Asyżu, Baszta Bramy Lubańskiej i Brama Baszty Bolesławieckiej** oraz **średniowieczne mury obronne**. Lwówek Śląski jako jedno z nielicznych miast w Europie ma niemal w pełni zachowane dwa pierścienie murów obronnych. **Zamek** z XVI w. - przykład rezydencji możnowładczej ukształtowanej w okresie dojrzałego renesansu na Dolnym Śląsku. Jest szczególnie cenny z uwagi na bogaty detal kamieniarski autorstwa warsztatu *Franciszka Parra*, cechujący się wysoką klasą artystyczną. Zamek został wzniesiony w latach 1550-63 z inicjatywy Rampholda Talkenberga, najprawdopodobniej wg projektu *Franza Parra*. Modernizowany i rozbudowywany był w ok. 1600 roku, następnie w XIX w. i w XX w. Do 1739 roku był własnością rodu Schaffgotschów, a następnie Hochbergów. W latach 1824-29 przekształcony został na zakład dla nieuleczalnie chorych psychicznie. Od 1992 roku jest siedzibą ośrodka misyjnego kościoła baptystów. **Szwajcaria Lwówecka** usytuowana nad doliną potoku Srebrna, dopływu Bobru, w południowo - wschodniej części miasta. Jest zgrupowaniem oryginalnych form skalnych i urwisk piaskowcowych, w tym wolnostojących baszt, ambon, półek skalnych, szczelin i jaskiń szczelinowych, znajdujących się na wysokości od 250 – 260 m n. p. m. Jest największą tego typu formacją skalną poza Górami Stołowymi w Sudetach. Skały rozciągają się długości 200 m i mają wysokość od 30 – 50 m. Przed II wojną światową Lwóweckie Skały były rezerwatem przyrody z uwagi na walory przyrodnicze i geomorfologiczne. Od parkingu przy Placu Lwóweckich Gwarków prowadzi ścieżka dydaktyczno – przyrodnicza przez zakamarki skalnego labiryntu na szczyt z którego widać Karkonosze. Spokojne przejście trasy zajmuje nie więcej niż 90 minut. Na Placu Lwóweckich Gwarków wagonik górniczy i kilka ławeczek. Plac upamiętnia tradycje górnicze, które w tej okolicy sięgają XIII w., od kiedy podejmowano próby wydobywania złota.

13:00 – 14:45 Lwówek Śląski – Bolesławiec 23 km

14:00 – 16:00 – (2 godz.) **zwiedzanie z przewodnikiem Muzeum Ceramiki w Bolesławcu przy ul. Zgorzeleckiej 28/29 oraz miasta**

Bolesławiec – miasto powiatowe w województwie dolnośląskim nad rzeką Bóbr, liczące ponad 37 tys. mk. Miasto otaczają Bory Dolnośląskie. Historia miasta ściśle związana jest z historią Śląska przyłączonego do Polski w 990 roku przez Mieszka I. Książę Bolesław Wysoki założył tu osadę w 1202 roku, legnicki książę Bolesław Rogatka lokował miasto w 1251 roku. Miasto do 1392 roku pozostawało pod władzą Piastów, po śmierci księżnej Agnieszki, wdowy po Bolku I księstwo świdnicko – jaworskie weszło w skład Czech. W 1526 roku Śląsk znalazł się w granicach imperium Habsburgów i był pod ich panowaniem do 1740 roku, następnie przeszedł pod panowanie Prus. W średniowieczu na rozwój miasta miały wpływ handel i rzemiosło, w tym szczególnie garncarstwo, farbiarstwo, płóciennictwo i młynarstwo. W 1531 roku powstała w mieście sieć kanalizacyjna i wodociągowa – jedna z pierwszych w Europie. Miasto podupadło w trakcie wojny

trzydziestoletniej (1618-48). Po niej ponowny rozwój w końcu XVII i w XVIII w. Szczególnie rozwinęła się produkcja ceramiki i garncarstwo, z których Bolesławiec zasłynął na całe Niemcy i Śląsk. W 1851 roku uruchomiona została w mieście linia kolejowa Wrocław – Drezno. W 1897 roku otwarto szkołę ceramiczną. W mieście: **Rynek**, duży wkład w jego kształt miał działający w Bolesławcu architekt *Wendel Roszkopp*. **Ratusz** z 1535 roku, przebudowany w XVIII w. Jego bryła złożona jest z 3 połączonych budynków. **Brama Piastowska** z XVIII w., w której wiszą dawne pieczęcie książąt śląskich. **Muzeum Ceramiki** w dawnym pałacu. W nim można zapoznać się z historią ceramiki sięgającą XIII w. Kolekcja pochodzi z Zakładów Ceramicznych „Bolesławiec” i Spółdzielni „Ceramika Artystyczna”. **Żywe Muzeum Ceramiki**, w którym prezentowane są etapy powstawania ceramiki w Manufakturze działającej tu od 20 lat. **Bazylika p. w. Wniebowzięcia NMP i św. Mikołaja** powstała w XV w. Jednym z jej projektantów był *Giulio Simonetti*. Wewnątrz dwa barokowe ołtarze boczne św. Barbary z 1727 roku i św. Katarzyny z obrazami z XVII w. Ołtarz główny dłuta *Jerzego Webera*. **Kościół p.w. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy** barokowy, wzniesiony w latach 1752-56 w miejscu dawnego zamku. **Teatr Stary** z 1857 roku. Powstał w wyniku przebudowy dawnego arsenału miejskiego i był pierwszym reprezentacyjnym budynkiem przy Promenadzie otaczającej centrum Starego Miasta. Po kilku przebudowach był w stanie pomieścić 750 osób. **Sąd Rejonowy** – neogotycki, dawne Gimnazjum Krakowskie. **Dawna dzielnica południowa** – willowa wzorowana na berlińskim Westendzie. Projekty domów w tej dzielnicy sporządzili m. in. *R. Schiller*, *A. Gansel* i *Z. Schetzschingk*, a zieleni *Eduard Petzold*. **Wiadukt kolejowy nad rzeką Bóbr** – jeden z najdłuższych w Europie, mierzy 490m. Wybudowany w 1846 roku z piaskowca kredowego. Wykonał go *Fryderyk Engalhardt Gancel*. **Dawny Zakład Włókienniczy „Concordia”** przy ul. Orlej 3 – większość budynków powstała w drugiej połowie XIX w. Główny budynek z wysoka wieżą powstał w 1921 roku. W czasie II wojny Światowej w budynkach zakładu stworzono filię obozu koncentracyjnego Gross Rosen. Więźniowie pracowali m. in. przy produkcji skrzydeł do samolotu Focke-Wulf 190.

16:00 do 17:20 – (1 godz. 20 minut) **Bolesławiec - czas przeznaczony na zakupy ceramiki lub kawę**

17:20 - 17:30 – Bolesławiec – Kruszyn – 5 km

17:30 – 18:30 - obiad w **restauracji „Kamionkowa Chata” przy ul. Głównej 23 w Kruszynie**

18:30 – 18:35 przejazd do **Pensjonatu „Columbus” przy ul. Orzechowej 13 w Kruszynie** na nocleg

27 maja 2026 roku – środa

8:00: 9:00 – śniadanie w **Pensjonacie „Columbus” przy ul. Orzechowej 13 w Kruszynie** oraz **zapakowanie bagażu do autokaru**

9:00 – 9:15 Kruszyn Żeliszów – 11 km

9:15 - 10:15 – (1 godz.) **zwiedzanie kościoła ewangelickiego w Żeliszowie z przewodnikiem Żeliszów** – wieś w gminie Bolesławiec, województwie dolnośląskim, na Pogórzu Kaczawskim, licząca ok. 600 mk. Wieś założona przez kolonistów niemieckich. Przez kilka wieków nosiła nazwę Giersdorf, polską nazwę otrzymała w 1945 roku. Jej historia od zawsze związana była z górnictwem. W okolicy wydobywano piasek złotonośny. Przez wieś przepływa meandrujący potok i stąd jej zabudowa ma łukowaty kształt. W XIX w. miejscową wodę uznano za leczniczą. We wsi: **kościół parafialny p. w. Jana Niepomucena** z połowy XIV w, przebudowany w 1600 roku oraz w XIX w., **Cmentarz ewangelicki** z drugiej połowy XIX w., **kościół ewangelicki** wybudowany w latach 1796-97, przypuszczalnie projektu *Carla Gotharda Langhansa*, na rzadko spotykanym w architekturze sakralnej planie elipsy. Uznawany jest za prawdziwą perełkę wczesnoklasycystycznej architektury sakralnej w Europie Środkowej. Zachwyca zarówno formą jak i detalami, co sprawia, że jest unikatowym zabytkiem Dolnego Śląska. Nieczynny od 1945 roku, jeszcze w 1956 roku znajdowało się w nim całe wyposażenie. W następnych latach wnętrze niszczone i wykradziono jego wyposażenie. Kościół w latach 2012-13 został objęty projektem „Perła” i stał się własnością Fundacji Twoje Dziedzictwo. Fundacja ta od 2014 roku prowadzi sukcesywnie remont kościoła i się nim opiekuje. Obecnie kościół służy celom kulturalnym.

10:15 – 11:15 Żeliszów - Legnica – 49 km

11:15 – 16:00 – (4 godz.45min.) **zwiedzanie z przewodnikiem Muzeum Miedzi, Mauzoleum Piastów i Zamku Piastowskiego w Legnicy oraz miasta**

Legnica – miasto powiatowe województwa dolnośląskiego położone na Równinie Legnickiej nad rzekami Kaczawa, Czarną Wodą i Wierzbiakiem liczące ponad 91 tys.mk.. Miasto stanowi najbardziej na południe wysunięty ośrodek miejski Legnicko – Głogowskiego Okręgu Miedziowego. Na początku XII w. Legnica była ważnym strategicznie grodem kasztelańskim. Lokacja miasta w 1252 roku. W latach 1809 -1945 stolica rejencji legnickiej w pruskiej prowincji Śląska. Z miastem związany był Wileton – pierwszy polski naukowiec ur. ok. 1230 roku jako syn Polki z rycerskiego rodu i kolonisty z Turynii. Był fizykiem, matematykiem i filozofem uznawanym za twórcę optyki i psychologii postrzegania. Na jego dokonania powoływali się m. in. Mikołaj Kopernik, Leonardo da Vinci i Johannes Kepler. W mieście: **Kościół Ewangelicki Marii Panny** –

najstarszy kościół w mieście. Pierwsze wzmianki o nim pochodzą z XII w. Wielokrotnie przebudowywany. Jest budowlą halową, trójnawową.. Wnętrze nawy głównej pokryte sklepieniem krzyżowo – żebrowym. Ze sklepienia zwisają dwa 16 -ramienne świeczniki, jeden z 1621 roku, a drugi z 1622 roku. W nawach bocznych dwie tablice epitafijne, jedna poświęcona Hansowi von Romnitz, zmarłemu w 1608 roku – zarządcy dóbr kapituły św. Krzyża, druga poświęcona rycerzowi Rotkirchowi zmarłemu w 1612 roku.. Wielkie okna kościoła ozdobiono w latach 1902-1908 witrażami, które wykonali najznakomitsi artyści niemieccy. Organy pobudowane w 1735 roku przez wybitnego organmistrza *Michaela Rödera*, następnie przebudowywane i remontowane w XIX i XX w. Ławki z 1906 roku wykonane przez stolarnię *Carla Lehnke* z Legnicy wg projektu *Huberta Kretza*, płaskorzeźby na nich wykonał *Carl Koschel* z Wrocławia. **Kościół p. w. św. Jana Chrzciciela** – barokowa perełka architektoniczna. W kościele **Mauzoleum Piastów**, w którym spoczywa ostatni władca dynastii Piastów książę Jerzy Wilhelm zmarły w 1675 roku oraz jego rodzice. Mauzoleum to pierwsza barokowa kaplica grobowa na Śląsku i jeden z najwybitniejszych zabytków epoki. **Zamek Piastowski** – jeden z najstarszych murowanych zamków w Polsce. Piastowie rezydowali w nim do 1675 roku. Obecnie można zwiedzić w nim: bramę zamkową, wieżę św. Jadwigi w której zielona komnata, widokową wieżę św. Piotra oraz pawilon na dziedzińcu z relikiami kaplicy romańskiej z 1220 roku. **Akademia Rycerska** – jeden z najcenniejszych zabytków barokowej architektury świeckiej na Dolnym Śląsku, przewyższający swoim rozmiarem Zamek Królewski w Warszawie. Dawniej elitarna szkoła dla młodzieży szlacheckiej przygotowująca do służby dworskiej lub kariery wojskowej. Obecnie jednym z najcenniejszych wnętrz Akademii jest bogato zdobiona Sala Królewska. W Akademii Rycerskiej prezentowana jest ekspozycja stała **Muzeum Miedzi**. Główną siedzibą tego Muzeum jest zabytkowy, **barokowy budynek dawnej kurii opatów** z Lubiąża. Został wybudowany w 1728 roku i jest również uznawany za jeden z najcenniejszych zabytków architektury barokowej na Dolnym Śląsku. Muzeum Miedzi gromadzi zbiory związane z wydobyciem, przeróbką i zastosowaniem miedzi, minerały miedzi z całego świata, dawny i współczesny miedzioryt, zabytki techniki z zakresu górnictwa i hutnictwa miedzi, wyroby artystyczne i użytkowe z miedzi i jej stopów, kolekcje sztuki art deco, sztuki złotniczej z okresu międzywojennego oraz wykonanej na legnicki, odbywający się co roku, konkurs srebra. W Muzeum prezentowana jest też historia Legnicy i regionu legnickiego. W muzeum łącznie znajduje się 30 tys. eksponatów, a w muzealnej bibliotece 8,2 tys. woluminów. **Katedra p. w. św. Apostołów Piotra i Pawła** – jeden z najstarszych i najważniejszych zabytków miasta. Historia kościoła sięga XIII w. Obecny neogotycki wygląd świątynia zawdzięcza przebudowie z lat 1892-94, prowadzonej przez prof. *Johannesa Otzena*. Kościół wyróżnia się bogatym wyposażeniem, do którego zaliczyć należy: późnoromańska chrzcielnicą z brązu, gotyckie rzeźby świętych, renesansową kamienną ambonę i jeden z największych na Dolnym Śląsku zespołów epitafiów i nagrobków. **Kamieniczka Pod Przepiórczym Koszem** – jej historia sięga XIV w., w XVI w. zyskała imponującą fasadę, pokryta jest misternymi dekoracjami sgraffitowymi. **Teatr im. Heleny Modrzejewskiej** -jedna z najważniejszych scen teatralnych w Polsce i za granicą. Neorenesansowy gmach z XIX w. przypomina florencki pałac. Sala teatralna mogąca pomieścić 800 widzów zachwyca wystrojem. **Stary Ratusz** przypominający barokowy pałac obecnie mieści zaplecze i sale wystawowe Teatru im. Heleny Modrzejewskiej. **Nowy Ratusz** – symbol legnickiej belle epoque, obecnie siedziba legnickiego magistratu. Wewnątrz wiele historycznych detali, w tym zabytkowa sala posiedzeń zwana Salą pod Różami. **Kościół p.w. św. Jacka** stanowiący cenny przykład architektury sakralnej o cechach neogotyckich, pierwotnie ewangelicki kościół Pamięci Cesarza Fryderyka III, wzniesiony w latach 1904-08 wg projektów berlińskiego architekta *Oskara Hossfelda*. Protektorat nad budową tego kościoła objęła księżna von Sachsen – Meiningen, starsza siostra cesarza. **Centrum Witelona** mieszczące się w dawnym Domu Strzeleckim. Jest najnowocześniejszą w regionie instytucją łączącą naukę, edukację i kulturę. Jest jedynym w Polsce miejscem w którym można zapoznać się z dorobkiem Witelona. **Tarninów** – zabytkowa dzielnica z wieloma eleganckimi XIX w. willami i bogatą historią. W tej dzielnicy nakręcono filmy „Mała Moskwa” Waldemara Krzystka oraz „Najlepszy” Łukasza Polkowskiego.

16:00 - 17:00 obiad w **restauracji „Ratuszowa” przy ul Rynek 39 w Legnicy**

17:00 – 20:00 Legnica – Poznań - 183 km

Miłych wrażeń i pięknej pogody życzy Urszula Winiecka